

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Doktorský studijní program
Historie

Autoreferát dizertační práce

David Hubený

Ztráta Podkarpatské Rusi na konci druhé světové války
Loss of Sub-Carpathian Ruthenia at the End of World War 2

Vedoucí práce prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

2017

Československo získalo Podkarpatskou Rus zcela nečekaně po první světové válce. Republika se obětavě snažila pomoci tamějšímu slovanskému národnostně nevyhraněnému obyvatelstvu vymanit se z chudoby a nevzdělanosti, ale Podkarpatská Rus nezapadala do koncepce československé státnosti. Někteří českoslovenští politici (např. Karel Kramář) vnímali republiku a její misi na Podkarpatské Rusi jen jako roli „věrného správce“, který, až přijde čas, předá Podkarpatskou Rus Rusku. Naopak již od dvacátých let 20. století českoslovenští komunisté nazývali toto území Zakarpatskou Ukrajinou a tvrdili, že místní slovanské obyvatelstvo jsou Ukrajinci. Republika sama nijak nechtěla zasahovat do národnostního vývoje.

Za druhé republiky se moci na Podkarpatské Rusi zmocnili ukrajinští nacionalisté paktující se s nacisty. První viděli Podkarpatskou Rus jako ukrajinský Piemont, jenž sjednotí všechny Ukrajince v jednom státě, druzí jako ideální nástroj pro destabilizaci SSSR otevřením citlivé ukrajinské otázky. Vztahy československých bezpečnostních složek k ukrajinským nacionalistům byly velmi špatné. Ukrajinští nacionalisté byli oprávněně vnímáni jako obdivovatelé a kolaboranti nacistů, osoby neštítící se vyhrožovat pogromy českého obyvatelstva a povstání ukrajinských nacionalistů proti československé státnosti bylo vyvrcholením těchto dlouhodobých rozporů. Téměř souběžná maďarská okupace však tyto boje rychle přehlušila a ukončila.

V protektorátu získali ukrajinští nacionalisté od nacistů azyl a pracovní příležitosti v protektorátní správě a místa v Úřadu říšského protektora, což bylo velmi negativně neseno těmi českými úředníky a příslušníky bezpečnostních složek, kteří s nimi měli zkušenosti z éry druhé republiky. Formující se domácí protektorátní odboj se sice pokusil proniknout i na Podkarpatskou Rus, ale zásahy gestapa a emigrace zapojených osob tyto snahy velmi rychle ukončily. Trvalý zájem o Podkarpatskou Rus udržovali jen vlastníci majetků, které zanechali na Podkarpatské Rusi. Těm se dostalo podpory jak od protektorátní, tak i říšské vlády, ale od roku 1941 šlo již jen o udržovací činnost.

V exilu bylo o výrazné osobnosti z Podkarpatské Rusi a především o jakékoliv informace z tohoto území veliký hlad, který se ale dařilo utišit jen minimálně. Naneštěstí jednotliví Podkarpatorusové v exilu mezi sebou spolupracovali jen velmi málo a ubíjeli se v osobních a jazykových sporech. V exilové Státní radě sice byl od jejího počátku přítomen vždy zástupce Podkarpatské Rusi, ale teprve s příchodem komunisty Ivana Petruščáka na konci roku 1942 se ve Státní radě objevil zástupce, s nímž bylo možno efektivně a kolegiálně pracovat nejen na podkarpatoruských, ale i celočeskoslovenských problémech.

Přibližující se Rudá armáda k hranicím Podkarpatské Rusi přiměla exilovou reprezentaci, aby se SSSR podepsala dohody zajišťující jednak nevměšování se do vnitřních československých záležitostí, jednak modalitu předávání správy osvobozeného území do rukou československých úřadů. S tím souvisela horečnatá snaha o přípravu rekonstrukčních plánů, zajištění první pomoci,

jakož i schválení legislativního rámce pro správu osvobozeného území. Exilová vláda přitom velmi trpěla nedostatkem zpráv z Podkarpatské Rusi a její snahy o zpravodajské proniknutí pomocí paraskupin nebylo úspěšné. Navíc domácí podkarpatoruský odboj utrpěl, stejně jako např. sovětské paraskupiny, od maďarských okupantů těžké ztráty, takže se aktivní odpor podařilo obnovit až v roce 1944 a to zcela v dikci sovětských partyzánů.

Příchod Úřadu vládního delegáta a jemu podřízeného Velitelství osvobozeného území na podzim 1944 představoval pro exilovou vládu naději v brzký návrat domů. Zpočátku zdárné působení obou úřadů však bylo během několika týdnů eliminováno činností separatistické Národy rady Zakarpatské Ukrajiny, která si vytkla za cíl připojit Podkarpatskou Rus k sovětské Ukrajině. Hnutí, částečně živelné, částečně podpořené sovětskými bezpečnostními složkami, snadno převzalo iniciativu a reálnou moc. Československý exil, včetně komunistů, byl vývojem sice nemile zaskočen, ale případné předání Podkarpatské Rusi SSSR v rozhovorech představitelů obou států několikrát zaznělo, byť ze sovětské strany vždy s ujištěním, že Československo se musí obnovit v předmnichovských hranicích, včetně Podkarpatské Rusi. Zdá se, že ukrajinští komunisté poučení vývojem na Podkarpatské Rusi za druhé republiky, chtěli průběh druhé světové války využít k tomu, aby sjednotili všechny Ukrajince v jednom státě, přičemž Stalin jim ponechal v tomto případě volnou ruku. V případě neúspěchu by se od akce mohl distancovat, v opačném případě by dosáhl starého strategického cíle Moskvy - mít ze svého pohledu území za Karpatami.

Poválečné Československo nemělo problém smluvně ratifikovat předání Podkarpatské Rusi, ke které, díky druhorepublikovým a protektorátním událostem, téměř ztratilo vztah. Otázky přesunu obyvatelstva a majetkového vyrovnání pak představovaly pro obě strany náročná jednání, přičemž otázka obce byla dlouho sabotována svéhlavými představiteli Zakarpatské Ukrajiny.

Práce přináší detailní pohled založený na hlubokém a důkladném pramenném studiu na dosud opomíjené téma, resp. obvykle odbyté poukazem na z literatury notoricky známé skutečnosti. Práce využila nejen české, ale i zahraniční archivy, které se v mnoha ohledech doplňují, ale též potvrzují.

Seznam v disertaci použitých pramenů a literatury

Prameny - nevydané

Archiv bezpečnostních složek

- f. Hlavní správa Vojenské kontrarozvědky
- f. Německé soudy v říši
- f. Očistná komise Praha
- f. Zemský odbor bezpečnosti Praha
- f. Zemský odbor bezpečnosti II.
- f. Ústředna Státní bezpečnosti
- f. Vyšetřovací komise pro národní a lidový soud při MV

Archiv hlavního města Prahy

- f. Magistrát hlavního města Prahy II.
- f. Úřad městské části Praha 6

Archiv Ministerstva zahraničních věcí

- f. Londýnský archiv
- f. Londýnský archiv - důvěrný
- f. Telegramy doručené
- f. Telegramy odeslané

Archiv Ústavu Tomáše Garrigue Masaryka

- f. Edvard Beneš II.

Державний архів Закарпатської області

- f. 4 (Ústřední výbor Komunistické strany Zakarpatské Ukrajiny)
- f. 14 (Národní rada Zakarpatské Ukrajiny)
- f. 3485 (Sbírka dokumentů k antifašistickému a partyzánskému hnutí na Zakarpatské Ukrajině 1938-1944)

Moravský zemský archiv

- f. G 400 Jaroslav Mezník

Národní archiv

- f. Archiv Huberta Ripky
- f. Cerha Josef
- f. Klement Gottwald, 100/24
- f. Londýnský archiv
- f. Ministerstvo financí České republiky
- f. Ministerstvo financí II. - běžná spisovna
- f. Ministerstvo financí II. - prezídium
- f. Ministerstvo financí - Londýn
- f. Ministerstvo financí - Londýn - dodatky
- f. Ministerstvo práce a sociální péče
- f. Ministerstvo práce a sociální péče - repatriace
- f. Ministerstvo vnitra - Londýn
- f. Ministerstvo vnitra - nová registratura
- f. Ministerstvo vnitra I. - prezídium
- f. Ministerstvo veřejných prací
- f. Ministerstvo železnic
- f. Okupační vězeňské spisy
- f. Předsednictvo ministerské rady
- f. Předsednictvo ministerské rady - Londýn
- f. Policejní ředitelství Praha II. - evidence obyvatelstva
- f. Policejní ředitelství Praha II. - prezídium
- f. Policejní ředitelství Praha II. - stanice a komisariáty
- f. Policejní ředitelství Praha II. - všeobecná spisovna
- f. Protifašističtí bojovníci - vzpomínky
- f. Státní rada - Londýn
- f. Svaz protifašistických bojovníků - členská evidence
- f. Svaz protifašistických bojovníků - ústřední výbor
- f. Šrámek Jan
- f. Úřad předsednictva vlády - sekretariáty
- f. Úřad říšského protektora
- f. Zahraniční vedení KSČ v Moskvě
- f. Zemské finanční ředitelství Praha
- Zemský úřad Praha - prezídium
- Zemský úřad Praha - spolkové záležitosti

Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes

- f. Gesandtschaft Prag

Российский государственный архив социально-политической истории

- f. 17 (Ústřední výbor Komunistické strany SSSR)
- f. 82 (Molotov)
- f. 495 (Kominternu)

Slovenský národní archiv

- f. Ústředna státní bezpečnosti

Státní okresní archiv Kladno

- f. Okresní úřad Slaný Slaný

Vojenský historický archiv Bratislava

- Zbierka Slovensko 1938-1945

Vojenský ústřední archiv - Vojenský historický archiv

- f. Československá vojenská mise v SSSR
- f. Ministerstvo národní obrany - Londýn
- Sbírkka 37 (Velitelství československé vojenské zpravodajské služby)
- Sbírkka dokumentů z Ukrajinského štábu partyzánského hnutí v Kyjevě
- f. Štáb pro vybudování branné moc
- f. Tyl 1. československého armádního sboru v SSSR
- f. Velitelství III. sboru
- f. Velitelství československé jednotky v SSSR
- f. Vojenská kancelář prezidenta republiky - Londýn
- f. Velitelství osvobozeného území

Prameny tištěné a tiskem vydané

- XVIII съезд Всесоюзной Коммунистической партии (б). 10-21 Марта 1939 г.
Стенографический отчет. Москва 1939.
- Beneš, Edvard: Řeč o problému podkarpatoruském a jeho vztahu k Československé republice. 2. vydání. Praha 1934.
- Bouček, M. - Klimeš, M. (ed.): Slovenské národní povstání a české země. Praha 1974.

- Cesta ke květnu. Vznik lidové demokracie v Československu. Díly I/1 a 2. Praha 1965.
- Czechoslovak News Letter.
- Československé zprávy.
- Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939-1945. Díly 1 a 2. Praha 1998 a 1999.
- Dejiny Slovenského národného povstania 1944. Zvazok 3. Bratislava 1984.
- Dějiny Sovětského svazu a československo-sovětských vztahů v dokumentech. Díl III. Praha 1966.
- Depeše mezi Prahou a Moskvou 1939-1941. In: Příspěvky k dějinám KSČ, č. 3, 1967, s. 375-433.
- Dokumenty a materiály k dějinám československo-sovětských vztahů. Díly 4/1, 4/2 a 5. Praha 1982-1988.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Od rozpadu Česko-Slovenska do uznání československé prozatímní vlády 1939-1940. Příloha. Zápisy ze zasedání Československého národního výboru 1939-1940. Praha 1999.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Od rozpadu Česko-Slovenska do uznání československé prozatímní vlády 1939 - 1940. Praha 2002.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Od uznání československé prozatímní vlády do vyhlášení válečného stavu Německu 1940 - 1941. Svazky I. a II. Praha 2006 a 2009.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Československá zahraniční politika v roce 1942. Svazek I. 1. leden - 31. července 1942. Praha 2010.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Československá zahraniční politika v roce 1942. Svazek II (1. srpen - 31. prosinec 1942). Praha 2015.
- Dokumenty československé zahraniční politiky. Československá zahraniční politika na sklonku války 1945 (1. leden - 16. květen 1945). Praha 2015.
- Dokumenty sovětsko-československého přátelství. Praha 1945.
- Gottwald, Klement: O některých opatřeních na osvobozeném území republiky. In: Klement Gottwald. Spisy XI. 1943-1945. Praha 1954.
- Jech, Karel - Kaplan, Karel (ed.): Dekrety prezidenta republiky 1940-1945. Dokumenty. Díl I. Brno 1995.
- Kokoška, Stanislav: Zpráva poručíka Františka Jandy o Čechoslovácích žijících na území Sovětského svazu. In: Slezský sborník, č. 3, 2007, roč. 105, s. 216-222.
- Kubátová a kol.: Protifašistický a národně osvobozenecký boj českého a slovenského lidu 1938-1945. Díl I., svazek 3, sešit 4. Praha 1988.
- Lenin, V. I.: Spisy. Svazek 31. Praha 1955.

- Molotov, V. M.: Otázky zahraniční politiky. Řeči a projevy. Duben 1945 - červenec 1948. Praha 1949.
- Mund, Gerald (Hg.): Deutschland und das Protektorat Böhmen und Mähren. Aus den Akten des Auswärtigen Amtes 1939-1945. München 2014.
- Národní osvobození.
- Naše vojsko v SSSR.
- Naše zprávy.
- National Zeitung.
- Němeček, Jan - Nováčková, Helena - Sedláková, Monika: Zpráva vládního delegáta Františka Němce o vývoji na Podkarpatské Rusi 1944. In: SAP, č. 1, 2000, roč. L, s. 121-203.
- Nové Československo.
- Od Mnichova po Košice. Výbor z rozhlasových projevů Zdeňka Fierlingera velvyslance ČSR v SSSR. Svědectví a dokumenty 1939-1945. Praha 1946.
- Prečan, Vilém (ed.): Slovenské národné povstanie. Dokumenty. Bratislava 1965.
- Пробоем. Суспільно-інформативний часопис.
- Sbíрка zákonů (a nařízení).
- Slovensko-nemecké vzťahy 1938-1941 v dokumentoch I. Od Mnichova k vojne proti ZSSR. Prešov 2009.
- Stalin, J. V.: Rozhovor s anglickým spisovatelem H. G. Wellesem. Praha 1946.
- Šťovíček, Ivan: Diplomatické pozadí uznání polské lublinské vlády. (Dokumenty). In: SAP, č. 1, 1993, roč. XLIII, s. 3-58.
- Úřední list republiky Československé/Československé republiky.
- Úřední věstník československý.
- Vališ, Zdeněk: Neznámé dokumenty z Benešovy cesty do Moskvy v roce 1943. In: HaV, č. 5, roč. XLII, 1993, s. 163-168.
- Za svobodu českého a slovenského národa. Sborník dokumentů k dějinám KSČ v letech 1938-1945 a k IX., X. a XI. svazku spisů Klementa Gottwalda. Praha 1956.
- Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně. Díly I. - V. Praha 2008-2016.
- Zeitschrift für die Protektoratspolizei.
- Zpravodaj, Spolek vlastníků majetku na Slovensku a bývalé Podkarpatské Rusi v Praze.
- Zprávy Státní rady.

Literatura memoárového charakteru

- Bagramjan, I. Ch.: Tak začínala válka. Praha 1972.
- Beneš, Edvard: Šest let exilu a druhé světové války. Řeči, projevy a dokumenty z r. 1938-45. Třetí doplněné vydání. Praha 1946.
- Beneš, Edvard: Paměti. Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství. 2. vydání. Praha 1947.
- Besědovskij, Grigorij Z.: Paměti sovětského diplomata (Cestou k Thermidoru). Díl I. Praha 1930.
- Davenportová, Marcia: Jan Masaryk. Poslední portrét. Praha 1991.
- Drtina, Prokop: Československo můj osud. Kniha života českého demokrata 20. století. Emigraci k vítězství. Svazek 1, kniha 2. Praha 1992.
- Feierabend, Karel: Soumrak československé demokracie. Díly 1. a 2. Purley 1986 a 1988.
- Kožedub, Ivan: Sloužím vlasti. Praha 1951.
- Laštovička, Bohuslav: V Londýně za války. Zápasy o novou ČSR 1939-1945. Praha 1961.
- Suvorov, Viktor: Můj život v sovětské armádě. Z osvoboditele dezertérem. Brno 1996.
- Štemenko, S. M.: Generální štáb v letech vojny. Bratislava 1971.
- Táborský, Eduard: Pravda zvítězila. Deník druhého zahraničního odboje. Praha 1947.
- Ursíny, Ján: Z mojho života (Príspevok k vývoju slovenskej národnej myšlienky). Martin 2000.
- Vasilevskij, A. M.: Smysl mého života. Praha 1975.
- Vaupšasov, S. A.: Smrt mi šla v patách. Ze vzpomínek čekisty. Praha 1973.
- Viest, Rudolf: Zápisky generála Rudolfa Viesta (Exil 1939-1944). Bratislava 2002.

Literatura

- Amort, Čestmír: Smlouva o československo-sovětském spojení z 12. prosince 1943. In: ČsČH, č. 6, 1983, s. 834-854.
- Amort, Čestmír: Československo-sovětské vztahy v období 1943-1945. Praha 1984.
- Arpáš, Róbert: Metamorfózy vzťahu slovenských komunistov k československému štátu v letech 1939-1945. In: Kalous, Jan - Kocian, Jiří (eds.): Český a slovenský komunismus. Praha 2012, s. 59-67.
- Baka, Igor: Politický systém a režim Slovenskej republiky v letech 1939-1940. Bratislava 2010.
- Bárdi, Nándor: The strategies and institutional framework employed by Hungarian governments to promote the „Hungarian minority policy“ between 1918 and 1938. In: Eiler, Ferenc - Hájková, Dagmar (eds.): Czech and Hungarian Minority Policy in Central Europe

- 1918-1938. Prague - Budapest 2009, p. 33-53.
- Bartovský, Josef: Štáb pro rozbití 1. čs. sboru v SSSR. In: Válka a revoluce, sv. 1, 1949, s. 141-155.
 - Bartovský, Josef: Cesta až na dno zrad. Praha 1949.
 - Benda, Jan: Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938-1939. Praha 2013.
 - Bílek, Jiří: Vojenské aspekty čs.-polského sporu o Těšínsko v roce 1945 (Vyhrocení situace v červnu 1945). In: HaV, č. 2, roč. 48, 1999, s. 325-353.
 - Bílek, Jiří: Vojenské aspekty čs.-polského sporu o Těšínsko v roce 1945 (Od ozbrojených zámyslů k politickému řešení). In: HaV, č. 2, roč. 49, 2000, s. 233-265.
 - Большая советская энциклопедия. Том 16. 3. издание. Москва 1974; Том 19. 3. издание. Москва 1975. Том 29. 3. издание. Москва 1978.
 - Bonwetsch, Bernd: Besetzte Westgebiete der Sowjetunion (Russland, Ukraine, Weißrussland). In: Ueberschär, Gerd R. (Hrsg.): Handbuch zum Widerstand gegen Nationalsozialismus und Faschismus in Europa 1933/39 bis 1945. Berlin - New York 2011, S. 183-195.
 - Borák, Mečislav: Boje československé armády na Slovensku a Podkarpatské Rusi (říjen 1938 - březen 1939). In: Sborník Vojenské akademie v Brně. Řada C-D, č. 2, 1999, s. 123-128.
 - Borek, Vlastimil: O významu sovětsko-československé smlouvy. Vimperk 1946.
 - Bouček, M. - Klimeš, M. - Vartíková, M.: Program revoluce. Ke vzniku Košického vládního programu. Praha 1975.
 - Brod, Toman: Spor kolem Zakarpatska (1944-1945). In: SP, č. 4, 1968, s. 340-352.
 - Brown, Martin David: Jak se jedná s demokraty. Britské ministerstvo zahraničí a českoslovenští emigranti ve Velké Británii, 1939-1945. Praha - Plzeň 2008.
 - Brugel, J. W.: Případ Podkarpatské Rusi (Sovětská agrese proti Československu 1944-1945). Londýn 1954.
 - Bullock, Alan: Hitler a Stalin. Paralelní životopisy. Praha 2005.
 - Cséfalvay, František: Predohra a záhady bombardovania Košíc 26. júna 1941. In: Syrný, Marek a kol.: Slovensko v roku 1941. Politika - armáda - spoločnosť. Banská Bystrica 2012, s. 21-32.
 - Čejka, Eduard: Moskevská jednání v roce 1943. In: HaV, č. 5, 1988, s. 25-49.
 - Čejka, Eduard: Vznik čs. zahraničních odbojových center a jejich počáteční kroky. In: HaV, č. 4, 1989, s. 49-67.
 - Čejka, Eduard: Z počátků komunistického odboje v zahraničí. In: HaV, č. 6, 1989, s. 3-25.
 - Čierny, Ján: Vladimír Clementis. Diplomati. Bratislava 1999.

- Dejmek, Jindřich: Představy prezidenta republiky Edvarda Beneše o poválečném zajištění Československa v době druhé světové války (Nástin problémů). In: Československá armáda 1939-1945 (Plány a skutečnost). Příspěvky z mezinárodní konference 22. - 23. října 2002. Praha 2003, s. 65-77.
- Dejmek, Jindřich: Edvard Beneš. Politická biografie českého demokrata. Část druhá. Prezident republiky a vůdce národního odboje (1935-1948). Praha 2008.
- Dějiny Komunistické strany Československa. Praha 1961.
- Dějiny Velké vlastenecké války Sovětského svazu 1941-1945. Svazek 4. Praha 1965.
- Fidler, Jiří: Francouzští generálové na Slovensku a Podkarpatské Rusi (1919-1925). In: Vojenská história, č. 3-4, 2000, s. 79-86.
- Fidler, Jiří: Za víru, vládcu a vlast. Ruští a sovětské maršálové. Brno 2005.
- Fidler, Jiří - Sluka, Václav: Encyklopedie branné moci Republiky československé 1920-1938. Praha 2006.
- Hamšík, Dušan: Heinrich Himmler. Druhý muž třetí říše. Praha 1994.
- Hanzlík, František: Působení vládní delegace a Velitelství osvobozeného území na Zakarpatské Ukrajině - představy a realita. In: Československá armáda 1939-1945 (Plány a skutečnost). Příspěvky z mezinárodní konference 22. - 23. října 2002. Praha 2003, s. 204-213.
- Hauner, Milan: Edvard Beneš v Chicagu 1939 a počátky druhého odboje. In: HaV, č. 2, 1996, roč. XLV, s. 31-55.
- Holub, Ota: Boje československé armády a jednotek Stráže obrany státu na Podkarpatské Rusi (Karpatské Ukrajině) v březnu 1939. In: Odboj a revoluce. Zprávy, č. 5 roč. VII., 1969, s. 5-74.
- Houser, Jaroslav: Zakarpatská Ukrajina a buržoasní předmnichovská republika. In: Právník. Časopis pro právní theorii a právní praxi, 1952, roč. 91, s. 565-575.
- Hubený, David: Podkarpatská Rus na jednáních vlád Jana Syrového (23. září - 1. prosince 1938). In: Paginae historiae, č. 1, 2013, roč. 21, s. 191-232
- Hubený, David: Podkarpatoruské volby do sněmu a přezkum u Volebního soudu v roce 1939. In: Historie - otázky - problémy, č. 1, 2014 s. 181-190.
- Hubený, David: Čeští úředníci na Podkarpatské Rusi za druhé republiky z pohledu centrální vlády v Praze. In: Paginae historiae, č. 2, 2015, roč. 23, s. 39-62.
- Hubený, David: Poznámky k československé armádě na Podkarpatské Rusi. In: Аркасівські читиння: Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції. Миколаїв 17-18 квітня 2015 р. Миколаїв 2015, с. 43-44.

- Hubený, David: Komunisté na Podkarpatské Rusi za druhé republiky. In: DEJINY, č. 1, 2016, s. 29-40.
- Jedlička, Jan: Podkarpatská Rus v období druhé republiky. Diplomová práce. FF UK. Praha 1991.
- Jungmann, Jan: Svatá cesta. Nouzové spojení Slovenska a Karpatské Ukrajiny po I. vídeňské arbitráži na přelomu let 1938-1939. In: Hospodářské dějiny, roč. 19, 1991, s. 133-135.
- Kamiński, Marek Kazimierz: Edvard Beneš we współpracy z Kremlem. Polityka zagraniczna władz czechosłowackich na emigracji 1943-1945. Warszawa 2009.
- Kaplan, Karel: Pravda o Československu 1945-1948. Praha 1990.
- Kaplan, Karel: Moskevské dojmy Huberta Ripky z června 1945. In: Slezský sborník, č. 1-2, 2000, roč 98, s. 119-126.
- Kárník, Zdeněk: České země v éře první republiky. Díl I. Praha 2003.
- Karpathen-Ukraine. New York 1938.
- Karpov, Vladimír: Generál. Boje o Krym. Praha 1985.
- Karpov, Vladimír: Generál. Bitva o Kavkaz. Praha 1986.
- Karpov, Vladimír: Generál. Poslední bitvy. Praha 1987.
- Kerner, Miroslav: Generál Ludvík Svoboda (Vlastenec nebo komunistický kolaborant). In: Duben, V. N. (ed.): Na všech frontách. Čechoslováci ve II. světové válce. 2. vydání. Praha 2001, s. 201-210.
- Kladrubský, V.: Před šedesáti lety: Karel Vrbacký a činnost evakuační kanceláře v Chustu. In: Podkarpatská Rus, č. 5 a 6, 1999, s. 6.
- Klimeš, Roman: Podkarpatská Rus, vlajky, znaky, pečetě. In: Heraldická ročenka 2014, s. 39-145.
- Kmochová, Romana - Malá, Lenka: Cerha Josef, JUDr. (Cerha) 1885-1950 (1983). Inventář. Praha 2006.
- Kodera, Pavel - Martinovský, Martin: Státní archiv Zakarpatské oblasti Ukrajiny. In: AČ, č. 2, 2003, roč. 5, s. 92-95.
- Konečný, Stanislav: Štátoprávne aktivity na Podkarpatskej Rusi v rokoch 1938-1939 a ich ohlas na Slovensku. In: Підкарпатська Русь в роки Другої світової війни. Матеріали міжнародної наукової конференції 16-17 жовтня 2014 року. Ужгород 2015, с. 7-25.
- Kokoška, Stanislav - Friedl, Jiří: Neznámé pozadí ratibořského incidentu v červnu 1945. In: Svět historie - historikův svět. Sborník profesoru Robertu Kvačkovi. Liberec 2007, s. 425-434.
- Konečný, Stanislav: Stredná Európa z hľadiska rusínskej historiografie. In: Doležalová,

- Antonie a kol.: Střední Evropa na cestě od minulosti k budoucnosti. Praha 2014, s. 122-145.
- Kopecký, Milan: Československý sborový dělostřelecký pluk 5 (1944-1945). Praha 2012.
 - Kreč, J. a kol.: Státní akce stěhovací StaS 1938-1945. Inventář. Praha 1972.
 - Krofta, Kamil: Podkarpatská Rus a Československo. II. vydání. Praha 1995.
 - Křen, J.: Československo-sovětská smlouva. In: Odboj a revoluce 1938-1945. Nástin dějin československého odboje. Praha 1965, s. 264-271.
 - Kříž, Zdeněk: Vztah armády a politiky na území České republiky v letech 1918-1992. In: Politologická revue, č. 1, roč. IX., 2003, s. 57-88.
 - Kural, V.: Osvobození Zakarpatské Ukrajiny. In: Odboj a revoluce 1938-1945. Nástin dějin československého odboje. Praha 1965, s. 357-363.
 - Kybal-Syrový, František: Očistné komise pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců v zemi České. In: Český zemský věstník, 1. srpna 1947, číslo 14-15, s. 198-202.
 - Lacko, Martin: Slovenská republika 1939-1945. Bratislava 2008.
 - Lašťovka, Marek a kol.: Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895-1990. Praha 1998.
 - Mackenzie, Compton: Dr. Beneš. Praha 1947.
 - Macháček, Leopold: Podkarpatoruské zemědělství v rámci bývalé Československé republiky. Zvláštní otisk ze sborníku prací k počtě šedesátých narozenin dr. Vladimíra Brdlíka. Praha 1939. Zprávy Zemědělského ústavu účetnicko-spravovédného v Praze, číslo 53.
 - Magocsi, Pavlo Robert: Utváření národní identity: Podkarpatská Rus (1848-1948). Část I. In: Střední Evropa, č. 91, 1999, roč. 15, s. 87-99.
 - Magocsi, Pavlo Robert: Utváření národní identity: Podkarpatská Rus (1848-1948). Část II. In: Střední Evropa, č. 92-93, 1999, roč. 15, s. 114-129.
 - Magocsi, Pavel Robert: Národ odnikud. Ilustrované dějiny karpatských Rusínů. Užhorod 2014.
 - Марьина, В. В.: Закарпатская Украина (Подкарпатская Русь) в политике Бенеша и Сталина. 1939-1945 гг. Документальный очерк. Москва 2003.
 - Maršálek, Zdenko: Vojáci v moci politiků. Československá armáda na jaře 1945. In: Kokoška, Stanislav a kol.: Nultá hodina? Československo na jaře 1945 ve strategických souvislostech. Praha 2011, s. 56-89.
 - Maršálek, Zdenko: Rusíni a Ukrajinci v čs. vojenských jednotkách v zahraničí v letech druhé světové války. In: Підкарпатська Русь в роки Другої світової війни. Матеріали міжнародної наукової конференції 16-17 жовтня 2014 року. Ужгород 2015, s. 229-246.
 - Melmuka, V. V.: Pozemková reforma v Podkarpatské Rusi. Užhorod 1921.

- Mikulka, Jiří: Brněnský advokát JUDr. Alois Pravoslav Pražák a mise ministra Františka Němce na Podkarpatské Rusi na podzim 1944. In: Pocta svobodě. Sborník z pracovních setkání historiků a odbojářů k 50. výročí. Brno 1995, s. 107-111.
- Minařík, Pavel - Šrámek, Pavel: Průvodce po mobilizované čs. branné moci v době mnichovské krize na území Slovenska a Podkarpatské Rusi. In: Vojenská história, č. 2, 2000, s. 89-106.
- Mosný, Peter: Československý menšinový problém v mezinárodních zmluvách po prvej svetovej vojne. In: Právněhistorické studie, roč. 31, 1990, s. 151-168.
- Mosný, Peter: Podkarpatská Rus. Nerealizovaná autonómia. Bratislava 2001.
- Moulis, Vladislav: Podivné spojenectví. K československo-sovětským politickým a hospodářským vztahům mezi dubnem 1945 a únorem 1948. Praha 1996.
- Нариси історії Закарпаття. Том II. (1918-1945). Ужгород 1995.
- Názory na povahu československo-sovětské spolupráce před 31 lety. In: SP, roč. 60, 1974, s. 420-423.
- Nemeč, F. - Moudry, V.: The Soviet Seizure of Subcarpathian Ruthenia. Toronto 1995.
- Němec, Jaroslav: Generál Ludvík Svoboda z jiného zorného úhlu. In Duben, V. N. (ed.): Na všech frontách. Čechoslováci ve II. světové válce. 2. vydání. Praha 2001, s. 211-218.
- Němeček, Jan: Svobodná vůle národa? Komunisté a odtržení Podkarpatské Rusi 1944 - 1945. In: SP, č. 1, 2009, roč. XCV., s. 59-71.
- Němeček, Jan: V sovětském objetí. Prezident a vláda v osvobozených Košicích. In: Kokoška, Stanislav a kol.: Nultá hodina? Československo na jaře 1945 ve strategických souvislostech. Praha 2011, s. 9-18.
- Nesvadba, František: Internacionalismus a osvobozené poslání Sovětské armády za druhé světové války (I. a II.). In: HaV, č. 4 a 5, 1986, s. 22-41, 51-67.
- Neville, Peter: Czechoslovakia. Tomáš Masaryk and Edvard Beneš. London 2010.
- Nosková, Alena a kol.: Ministerstvo financí 1918-1949. Inventář. Díl 1. Praha 1968.
- Nývltová, Dana: Čs. vojenská správa v období druhé světové války. In: HaV, č. 4, 1965, s. 583-628.
- Peška, Zdeněk: Naše nové státní zřízení. Praha 1945.
- Petruščák, Ivan: Karpatští Ukrajinci a Slované. Londýn [1944].
- Pichlík, Karel: Bez legend. Zahraniční odboj 1914-1918. Zápas o československý program. Praha 1991.
- Pražák, Richard: Pokusy Kállayho vlády o separátní jednání se spojenci od ledna do září 1943. K historii tzv. předběžného příměří Maďarska se Spojenci v roce 1943. In: Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity, C27, 1980, s. 283-293.

- Rákoš, Elo - Rudohradský, Štefan: Slovenské národné orgány 1943-1968. Bratislava 1973.
- Rázek, Miroslav: Okupace Zakarpatské Ukrajiny čs. vojskem na jaře 1919. In: HaV, 1960, s. 51-87.
- Rubcov, Jurij: Mechlis. Fanatický přísluhovač Stalinovy krutovlády v sovětském Rusku. Brno 2008.
- Rychlík, Jan: Připojení Podkarpatské Rusi k Československu v letech 1919-1920. In: Život plný neklidu. Sborník k devadesátinám historika Jaroslava Opata. Praha 2014, s. 161-183.
- Rychlík, Jan - Rychlíková, Magdaléna: Podkarpatská Rus v dějinách Československa 1918-1946. Praha 2016.
- Sabadoš, Michal: Bojové cesty sovietskych vojsk za oslobodenie Košíc. In: HISTORICA CARPATICA XI/1980. Košice 1981, s. 19-55.
- Schelle, Karel: Správní organizace Zakarpatské Ukrajiny v letech 1919-1938. In: Právněhistorické studie, roč. 30, 1989, s. 85-96.
- Smetáček, Zdeněk: Od Mnichova k válce. Praha 1945.
- Советская военная энциклопедия. Том 5; Том 6. Москва 1978.
- Srb, Vladimír: Obyvatelstvo Podkarpatské Rusi 1918-1938. In: Demografie, č. 3, 1999, s. 207-219.
- Стерчо, Петро: Карпато-Українська держава. До історії визвольної боротьби карпатських українців у 1919-1939 роках. Львів 1994.
- Střední Evropa a Podkarpatská Rus. Praha 1997.
- Suhaj, Janko: Carpathian Ruthenia on the Warpath. London 1944.
- Suško, Ladislav: Nemecká politika voči Slovensku a Zakarpatskej Ukrajině v období od septembrovej krízy 1938 do rozbitia Československa v marci 1939. In: ČsČH, č. 2, 1973, roč. XXI., s. 161-197.
- Svoboda, Ludvík: Z Buzuluku do Prahy. Praha 1960.
- Šáda, Miroslav - Krátký, Karel - Beránek, Jan: Za svobodu Československa. Kapitoly z dějin československé vojenské jednotky v SSSR za druhé světové války. Svazek druhý. Brána svobody. Praha 1961.
- Šif, Julius: Generál Svoboda. Praha 1945.
- Шевченко, К. В.: Славянская Атлантида. Карпатская Русь и Русины в XIX-первой половине XX вв. Москва 2010.
- Šimunič, Pavol: Slovensko na spravodajskom fronte v roku 1941 (Náčrt problematiky). In: Syrný, Marek a kol.: Slovensko v roku 1941. Politika - armáda - spoločnosť. Banská Bystrica 2012, s. 7-20.
- Škornová, Libuše: Nejedlého kritika Benešovy zahraniční politiky k SSSR. Praha 1954.

- Šolc, Jiří: Za frontou na východě. Českoslovenští parašutisté ve zvláštních operacích na východní frontě za druhé světové války (1941-1945). Příbram 2003.
- Štec, Mikuláš: Rusíni či Ukrajinci? Prešov 1992.
- Šťovíček, Ivan: Ministerstvo vnitra Londýn. Zpráva o zpracovaném fondu. In: *Paginae historiae*, roč. 14, 2006, s. 189-197.
- Šťovíček, Ivan: Rosika a sovětika ve fondech Edvarda Beneše a jeho spolupracovníků. In: Němeček, Jan - Voráček, Emil (red.): *Česko-ruské vztahy v 19. a 20. století*. Praha 2011, s. 245-252.
- Šťovíček, Ivan a kol.: Edvard Beneš (1884-1948). Písemná pozůstalost. Oddíly I. - IV Inventář archivního fondu. Praha 2013.
- Šťovíček, Ivan - Hubený, David: Hubert Ripka a jeho vztah k Edvardu Benešovi. In: *Historička československé demokracie. K životnímu jubileu Evy Broklové*. Praha 2014, s. 58-68.
- Šustek, Vojtěch: Státní rada v Londýně v letech 1940-1941. In: *Sborník archivních prací* č. 2, 1994, roč. XLIV., s. 239-333.
- Švorc, Peter: *Zakletá zem. Podkarpatská Rus 1918-1946*. Praha 2007.
- Švorc, Peter: Mierová konferencia v Paríži a krajinská hranica medzi Slovenskom a Podkarpatskou Rusou (rok 1919). In: Čaplovič, Miroslav - Stanová, Mária a kol.: *Slovensko v dejinách 20. storočia. Kapitoly k spoločenským a vojensko-politickým udalostiam k 70. narodeninám PhDr. Mariána Hronského, DrSc.* Bratislava 2010, s. 103-119.
- Švorc, Peter: Podkarpatská Rus 1938/1939 - obdobie nádejí a sklamaní. In: *Dvě století nacionalismu. Pocta prof. Janu Rychlíkovi*. Praha 2014, s. 375-387.
- Tejchman, Miroslav: Re-establishment of Czechoslovak-Romanian Relations after World War II. In *Prague Papers on History of International Relations* 2003, p. 147-154.
- Turjanyca, I.: Rozkvět hospodářství a kultury v Zakarpatské Ukrajině. In: *SP*, č. 3, 1954, roč. XL., s. 87-88.
- Vaculík, Jaroslav: Optanti z Podkarpatské Rusi v letech 1945-1948. In: *Slezský sborník*, č. 1-2, 1997, roč. 95, s. 140-146.
- Váňa, Robert: Ochrana obyvateľstva v chemické válce a součinnost bezpečnostních orgánů. In: *Bezpečnostní služba*, č. 2, roč. IV., 1934, s. 39-43.
- Váňa, Robert: Nové objevy a organisace v ochraně lidí a zvířat proti bojovým plynům. In: *Bezpečnostní služba*, č. 11, roč. VI., 1936, s. 324-329.
- Velecká, Hana: Československý Červený kříž v zahraničí v období druhé světové války. In: *HaV*, č. 2, 2000, roč. 49, s. 378-405.
- Вирон, Сабина: Ужгород. Путешествие по памятным местам еврейской истории.

Ужгород 2009.

- Vojáček, Ladislav: Kontinuita a diskontinuita ve vývoji střežení československých státních hranic po roce 1945. In Právněhistorické studie 30, 1989, s. 111-124.
- Vojenské osobnosti československého odboje 1939-1945. Praha 20005.
- Výpis z evidencie osob činných vo verejnom živote čs. územia zabraného Maďarskom. [Londýn] 1944.
- White, Lewis M.: Generál Antonín B. Hasal (Velitel osvobozeného území). In Duben, V N. (ed.): Na všech frontách. Čechoslováci ve II. světové válce. Praha 1992, s. 289 - 302.
- Zilynskij, Bohdan: Ukrajinci v Čechách a na Moravě (1894) 1917-1945 (1994). Praha 1995.
- Zilynskij, Bohdan: Plzeňská epizoda v životě Avgustyna Vološyna. In: Minulostí západočeského kraje, roč. XLVII., 2012, s. 247-258.

Krásná literatura

- Lynn, Jonathan - Jay, Antony: Jistě, pane premiére. Část II. Praha 2004.
- Simonov, Konstantin: Živí a mrtví. 5. vydání. Praha 1975.
- Simonov, Konstantin: Člověk se nerodí pro válku. 2. vydání. Praha 1966.
- Simonov, Konstantin: Poslední léto. 2. vydání. Praha 1975.

Výběrový přehled odborné činnosti

- **2008 - dosud:** Oddělení fondů státní správy z let 1918-1945 Národního archivu: Nejprve jako správce okupačních fondů, posléze správce exilových a četnických fondů (badatelská a úřední agenda, odborné konzultace, pořádání archivních fondů a zpracovávání inventářů, příprava edic archivních dokumentů, publikační činnost, exkurze, výstavy, digitalizace, garantování studentských odborných praxí)
- **2015-2016:** Částečný úvazek v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., v rámci grantu Dělnictvo v českých zemích 1938-1948 (vyhledávání archivních dokumentů, publikační činnost)
- **2015 - dosud:** Člen Česko-ruské komise historiků a archivářů
- **2012 - dosud:** Člen Rozkladové komise ministra obrany k zákonu č. 255/1946 Sb., o příslušnicích československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození
- **2007-2008:** Hledání dokumentů a zpracovávání medailonků německých antifašistů v rámci grantu Zůstali věrní: Němečtí antifašisté v Československu, jehož nositelem byl Národní archiv a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.
- **2006-2007:** Přepisy archivních dokumentů k připravované edici dokumentů KSČ a Kominterna 1929-1943, jehož nositelem byl Historický ústav AV ČR, v. v. i.
- **2005-2007:** Letní brigády ve Státním okresním archivu Rakovník (pořádání osobních fondů, fondu Rakovnické keramické závody Rakovník a Sbírký soudobé dokumentace)
- **2004-2008:** Pomocná vědecká síla v Knihovně Historického kabinetu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (služba na výpůjčním pultě, katalogizace, revize knihovních fondů a soupisy publikací, konzultace čtenářům a vyhledávání publikací jako ukázek pro výuku)
- **2001-2007:** Brigády v Památníku W. A. Mozarta a manželů Duškových na Bertramce (průvodce, pokladník, služba při koncertech)

Bibliografie

Inventáře, prozatímní inventární seznamy a soupisy archivních fondů:

- 1) Sbíрка soudobé dokumentace 1963-2006. SOkA Rakovník, Rakovník 2006.
- 2) Hruška Jaroslav a rodina - osobní fond. SOkA Rakovník, Rakovník 2007.
- 3) Pochman Ladislav a rodina - osobní fond. SOkA Rakovník, Rakovník 2007.
- 4) Rakovnické keramické závody Rakovník. SOkA Rakovník, Rakovník 2007.
- 5) Patentní úřad Praha (P) 1919-1952. Inventář. Národní archiv, Praha 2009.
- 6) Hasil, Jan - Hubený, David: Policejní ředitelství Praha II - stanice a komisariáty - staniční knihy. Prozatímní inventární soupis. Národní archiv, Praha 2009.
- 7) Policejní ředitelství Praha II. - stanice a komisariáty (1917) 1919-1955. Dílčí inventář. Národní archiv, Praha 2013.

Edice:

Monografické:

- 1) Šťovíček, Ivan - Hubený, David: Dopisy, zprávy a depeše Huberta Ripky Edvardu Benešovi (1922-1948). **V tisku.**

Časopisecké:

- 1) Nováčková, Helena - Šťovíček, Ivan - Hubený, David (eds.): Hubert Ripka: Hovory s Edvardem Benešem 1932-1938. In: *Paginae historiae*, č. 1, roč. 20, 2012, s. 258-307.
- 2) Šťovíček, Ivan - Nováčková, Helena - Hubený, David (eds.): Hubert Ripka: Hovory s Edvardem Benešem 1938-1944. In: *Sborník archivních prací*, č. 2, roč. LXII., 2012, s. 409-490.
- 3) Vzpomínky Ivana Šťovíčka. In: *Paginae Historiae*, č. 2, 2013, roč. 21, ISBN 978-80-7469-015-0, ISSN 1211-9768, s. 202-227.
- 4) Nástin archivních fondů k dějinám dělnictva a dělnického hnutí v síti státních archivů a sedm vybraných dokumentů z dějin dělnictva za 2. světové války. In: *Zpravodaj Grantového projektu Průmyslové dělnictvo v českých zemích v letech 1938-1948. Sborník příspěvků z workshopu Výzkumné trendy a prameny k dějinám průmyslového dělnictva v letech 1938-1948.* Praha - Opava 2015, s. 88-100.

Encyklopedická hesla:

- 1) Archivní prameny k vývoji státu a práva, Národní archiv a další významné archivy. In: Schelle, Karel - Tauchen, Jaromír (eds.): Encyklopedie českých právních dějin. Svazek I. A - Č. Plzeň 2015, s. 305-308. ISBN 978-80-7380-562-3.
- 2) Právní rada státního zřízení československého. In: Schelle, Karel - Tauchen, Jaromír (eds.): Encyklopedie českých právních dějin. **V tisku.**
- 3) Soud patentní. In: Schelle, Karel - Tauchen, Jaromír (eds.): Encyklopedie českých právních dějin. **V tisku.**
- 4) Státní rada v Londýně. In: Schelle, Karel - Tauchen, Jaromír (eds.): Encyklopedie českých právních dějin. **V tisku.**

Knihy:

Kolektivní monografie, kapitoly v knihách:

- 1) Přehledné dějiny Vražkova 1848-2010. In: Voráček, Emil (vedoucí kolektivu) - Hasil, Jan - Trefný, Martin - Vašek, Zdeněk - Čepelák, Jiří A. - Hubený, David: Vražkov - dějiny obce. Hostivice 2010, s. 75-100. ISBN 978-80-86914-90-9.
- 2) Patentní úřad v Praze v letech 1945-1952. In: Janovský, Igor - Kleinová, Jana - Stříteský, Hynek (eds.): Věda a technika v Československu v letech 1945-1960/Práce z dějin techniky a přírodních věd, svazek 24. Praha 2010, s. 298-310. ISBN 978-80-7037-197-8.
- 3) Hubený, David - Hasil, Jan: Postoj říšských a československých Němců k československé ústavě z roku 1920. In: Čechurová, Jana - Šlehofer, Lukáš a kol.: Ústava 1920. Vyvrcholení konstituování československého státu. Praha 2011, s. 121-132. ISBN 978-80-87212-67-7.
- 4) Politika meziválečných československých vlád k Podkarpatské Rusi. In: Tóth, Andrej - Novotný, Lukáš - Stehlík, Michal: Národnostní menšiny v Československu 1918-1938. Od státu národního ke státu národnostnímu? Praha 2012. s. 128-176. (Podkapitola Náčrt první pozemkové reformy na Podkarpatské Rusi, s. 171-176, byla napsána ve spolupráci s Pavlem Dufkem.) ISBN 978-80-7308-413-4; ISBN 978-80-87258-58-3.
- 5) Národnostní otázka v rychlých divizích československé armády v roce 1938. In: Tauchen, Jaromír - Schelle, Karel (eds.): Odras německého národního socialismu ve třicátých letech v Československu a ve státech střední Evropy. Ostrava 2013, s. 77-86. ISBN 978-80-87475-28-7; ISBN 978-80-7418-181-8.
- 6) Dufek, Pavel - Hubený, David: Přeshraniční spolupráce a styky v letech 1918-1938. In: Augustin, Milan (ed.): Navzdory hranicím. Migrační procesy na česko-německém pomezí. Plzeň 2013, ISBN 978-80-904696-7-9, s. 198-209.

- 7) Nerealizovaná konkurence - německá vysoká škola obchodní. In: Skřivan ml., Aleš - Tóth, Andrej (eds.): Dějiny VŠE v Praze. Díl I. Cesta ke vzniku VŠE v Praze. Historie vyššího ekonomického školství v českých zemích v situačním kontextu ve vybraných státech střední Evropy. Praha 2014, s. 65-82. ISBN 978-80-245-2068-1.
- 8) Prvopublikový Patentní úřad. In: Kleinová, Jana (ed.): Věda a technika v českých zemích mezi světovými válkami/Práce z dějin techniky a přírodních věd 39. Praha 2014, s. 31-42. ISBN 978-80-7037-245-6.
- 9) K národnostní otázce v česko-slovenské armádě v letech 1938-1939. In: Češi a Němci v meziválečném Československu. Ostrava 2013, s. 92-101. ISBN 978-80-87475-37-9; 978-80-7418-202-0.
- 10) „*Boj proti zbytečným souložím*“. Střípky z dějin boje proti prostituci a obchodu s bílým masem na území Československa a zejména v působnosti Policejního ředitelství v Praze ve 20. až 40. letech 20. století. In: Schelle, Karel - Tauchen, Jaromír a kol.: Sexuální trestné činy včera a dnes. Ostrava 2014, s. 176-184. ISBN 978-80-7418-213-6 a 978-80-87475-42-3.
- 11) Spolek občanů Protektorátu vlastnicích majetek na původním Slovensku a bývalé Podkarpatské Rusi a jeho působení v letech druhé světové války. In: Tauchen, Jaromír - Schelle, Karel (eds.): Období nesvobody 1938-1945. Ostrava 2014, s. 156-164. ISBN 978-80-87475-41-6; 978-80-7418-211-2.
- 12) Vládní delegace na Podkarpatské Rusi jako ukázka (ne)respektování spojenecké smlouvy. In: Němeček, Jan a kol.: Československo-sovětská smlouva z 12. prosince 1943. Praha 2014, s. 105-119. ISBN 978-80-7286-237-5.
- 13) České archivy. In: Voráček, Emil a kol.: Československo-sovětské vztahy 1918-1948. **V tisku.**
- 14) Druhá republika a Sovětský svaz. Vývoj po Mnichově do nacistické okupace zbytku Československa v březnu 1939. In: Voráček, Emil a kol.: Československo-sovětské vztahy 1918-1948. **V tisku.**
- 15) Obtíže s polsko-sovětskou válkou. Souvislosti vývoje na Podkarpatské Rusi. In: Voráček, Emil a kol.: Československo-sovětské vztahy 1918-1948. **V tisku.**
- 16) Odstoupení Podkarpatské Rusi Sovětskému svazu. In: Voráček, Emil a kol.: Československo-sovětské vztahy 1918-1948. **V tisku.**
- 17) Naplnění dohody o možnosti opce obyvatelstva. In: Voráček, Emil a kol.: Československo-sovětské vztahy 1918-1948. **V tisku.**

- 18) Hubený, David - Voráček, Emil: Pro potomky z těch zápasů si dějiny zapsaly jenom zlomky (Prameny a literatura). In: Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. **V tisku.**
- 19) Svou vlast máš (První a druhá republika). Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. **V tisku.**
- 20) Pod botou okovanou (Za nacistické okupace). In: Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. **V tisku.**
- 21) Vichr z krajin loupeživých (Řádění gestapa v obci v roce 1944). In: Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. **V tisku.**
- 22) Za práci radostnou (Přehledné dějiny obce v letech 1945-2010). In: Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. **V tisku.**

Články a studie:

- 1) Generál Antonín Hasal. In: Gymnázium Zikmunda Wintra Rakovník ke 170. výročí školy. Rakovník 2003, s. 34-36.
- 2) Němečtí emigranti ve Mšeci v letech 1934-1937 (1939). In: Rakovnický historický sborník, roč. VII., 2006, s. 5-24. ISBN 80-86772-23-3; ISSN 1213-5879.
- 3) Němečtí emigranti na mšeckém zámku v letech 1934-1937. In: Slaný a Slánsko ve 20. století: sborník z historické konference, Slaný 27. září 2008. - Slaný, Vlastivědné muzeum ve Slaném, 2008, s. 88-101. ISBN 978-80-254-3756-8.
- 4) Patentní úřad, 1919-1952. In: Paginae historiae, roč. 17, 2009, s. 129-156. ISBN 978-80-86712-72-7; ISSN 1211-9768.
- 5) „*Co mi může udělat tělo?*“ Případ nezbedného pátera Františka Lízny. In: Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Politická perzekuce, opozice a nezávislé aktivity v Československu v letech 1978-1989. Sborník grantového projektu č. 2 (2008), s. 6-63. ISBN 978-80-254-2077-5.
- 6) Cyklistický prapor 1 v letech 1933-1939. In: Armáda, Slaný a Slánsko ve 20. století. Sv. č. 4 edice Historie Slánska ve XX. století. Slaný 2009, s. 120-145. ISBN 978-80-904657-0-1.
- 7) Hasil, Jan - Hubený, David: Jeden dramatický den Protektorátu - uniformovaná policie ve Velké Praze 27. května 1942 a dnech následujících. In: Hasil, Jiří - Hrdlička, Milan (eds.): Psáno do oblak. Sborník k nedožitým sedmdesátinám prof. JANA KUKLIKA. Praha 2011, s. 101-111. ISBN 978-80-246-1925-5.
- 8) Patentní úřad, 1918-1938. In: Průmyslové vlastnictví, č. 6/2010, s. 10-22 a č. 1/2011, s. 14-19. ISSN 0862-8726.

- 9) Protektorátní četnictvo ve slánském okrese za druhé světové války. In: Slaný a Slánsko v letech 1939-1945. Sv. č. 5 edice Historie Slánska ve XX. století. Slaný 2011, s. 144-150. ISBN 978-80-904657-2-5.
- 10) Rakovník a Rakovnicko za druhé republiky. In: Rakovnický historický sborník, roč. VIII., 2011, s. 177-221. ISBN 978-80-86772-55-4; ISSN 1213-5879.
- 11) Prosincová generální stávka roku 1920 ve Slaném a okolí. In: Budování občanské společnosti. Sv. č. 6 edice Historie Slánska ve XX. století. Slaný 2012, s. 129-150. ISBN 978-80-905346-0-5.
- 12) Die Beseitigung des Parlamentarismus im Zeitraum der Zweiten Republik und das Verbot der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei. In: Adlgasser, Franz - Malínská, Jana - Rumpler, Helmut - Velek, Luboš (Hg.): Hohes Haus! 150 Jahre moderner Parlamentarismus in Österreich, Böhmen und der Tschechoslowakei und der Republik Tschechien im mitteleuropäischen Kontext. Wien 2015, S. 307-318. ISBN 978-3-7001-7564-3.
- 13) Politický okres Rakovník v průběhu generální stávky v prosinci 1920. In: Rakovnický historický sborník, roč. IX., 2012, s. 161-213. ISBN 978-80-903054-2-7; ISSN 1213-5879.
- 14) Podkarpatská Rus na jednáních vlád Jana Syrového (23. září - 1. prosince 1938). In: Paginae historiae, č. 1, 2013, roč. 21, s. 191-232. ISBN 978-80-7469-014-3.
- 15) Hornické stávky na Slánsku v počátečních letech první republiky. In: Zapomenuté osudy, zapomenuté události - Slaný a Slánsko ve XX. Století. Slaný 2013, s. 30-44. ISBN 978-80-905346-1-2.
- 16) Podkarpatoruské volby do sněmu a přezkum u Volebního soudu v roce 1939. In: Historie - otázky - problémy, č. 1, 2014 s. 181-190.
- 17) Spolupráce Policejního ředitelství v Praze a Rudé armády na zajištění bezpečnosti ve Velké Praze a potlačení marodérství. In: Sborník Archivu bezpečnostních složek, roč. 11, 2013, s. 159-174. ISSN 2336-1387.
- 18) Šťovíček, Ivan - Hubený, David: Hubert Ripka a jeho vztah k Edvardu Benešovi. In: Historička československé demokracie. K životnímu jubileu Evy Broklové. ISBN 978-80-87782-22-4. Praha 2014, s. 58-68.
- 19) Zaměstnanci Patentního úřadu ve vírech druhé světové války. In: Průmyslové vlastnictví, č. 6, roč. 23, 2013, s. 209-219. ISSN 0862-8726.
- 20) Zavedení revírní organizace u Policejního ředitelství v Praze za druhé světové války. In: Sborník Archivu bezpečnostních složek, roč. 13, 2015, s. 13-30. ISSN 2336-1387.
- 21) Odbojová činnost a odsouzení plukovníka Františka Konopáska. In: Rakovnický historický sborník, roč. X., 2013, s. 163-196. ISBN 978-80-903054-4-1; ISSN 1213-5879.

- 22) Otázka budoucí příslušnosti Podkarpatské Rusi za druhé světové války. In: Аркасівські читіння. Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції. Миколаїв 11-12 квітня 2014 р. Миколаїв 2014, с. 48-51.
- 23) Armáda a Slaný. Budování slánských kasáren v druhé polovině třicátých let 20. století. In: Město a region v dramatickém století - Slaný a Slánsko ve XX. století. Slaný 2014, s. 53-93. ISBN 978-80-905346-2-9.
- 24) Obecní výkonná policie ve Slaném za druhé světové války. In: Město a region v dramatickém století - Slaný a Slánsko ve XX. století. Slaný 2014, s. 94-105. ISBN 978-80-905346-2-9.
- 25) Snahy o vybudování německé vysoké školy obchodní. In: Paginae historiae, č. 1, 2014, roč. 22, s. 104-120. ISSN 1211-9768.
- 26) Československý ústav zahraniční a pokusy prosadit péči o podkarpatoruské krajany. In: Historica Olomucensia, č. 48, roč. 2015. Sborník prací historických XXXVIII., s. 123-140. ISSN 1803-9561.
- 27) Vznik a budování československého četnictva na Podkarpatské Rusi a jeho první velitel Alois Jirka. In: Podkarpatská Rus za první republiky. **V tisku.**
- 28) Patentní úřad v krátkém čase druhé republiky 1938-1939. In: Průmyslové vlastnictví, č. 3, 2016, s. 81-93. ISSN 0862-8726.
- 29) Odbojová činnost Karla Prášila a budování Obrany národa na Slánsku. In: Bílá místa historie. Slaný a Slánsko ve XX. století. Slaný 2015, s. 114-158. ISBN 978-80-906274-0-6.
- 30) Poznámky k československé armádě na Podkarpatské Rusi. In: Аркасівські читіння: Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції. Миколаїв 17-18 квітня 2015 р. Миколаїв 2015, с. 43-44.
- 31) Podkarpatská Rus na jednáních československé Státní rady v Londýně. In: Підкарпатська Русь в роки Другої світової війни. Матеріали міжнародної наукової конференції 16-17 жовтня 2014 року. Ужгород 2015, с. 181-200.
- 32) KSČ na Podkarpatské Rusi v roce 1938. In: Paginae historiae, č. 2, 2015, roč. 23, s. 21-38. ISSN 1211-9768.
- 33) Čeští úředníci na Podkarpatské Rusi za druhé republiky z pohledu centrální vlády v Praze. In: Paginae historiae, č. 2, 2015, roč. 23, s. 39-62. ISSN 1211-9768.
- 34) Přípravy na převzetí správy Podkarpatské Rusi československou exilovou vládou. In: 70 let poté. **V tisku.**
- 35) Personální záležitosti z počátků československé správy Podkarpatské Rusi - obsazování četnických postů. In: Аркасівські читання: історико-археологічні та етнологічні

дослідження у контексті гуманітарного розвитку європейського суспільства. МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ. Миколаїв 15-16 квітня 2016 р. Миколаїв 2016, с. 54-57. [vydáno jen elektronicky]

- 36) Průmyslové dělnictvo v letech 1938-1941 ve světle materiálů Policejního ředitelství v Praze. **V tisku.**
- 37) Komunisté na Podkarpatské Rusi za druhé republiky. In: DEJINY, č. 1, 2016, s. 29-40. ISSN 1337-0707. [elektronický časopis]
- 38) Zajištění bezpečnosti v poválečné Praze v letech 1918-1920. In: Documenta Pragensia 35. **V tisku.**
- 39) Stíhání velitele praporu SOS Falknov/Rakovník Františka Helwina nacistickou justicí. In: Paginae historiae, č. 2, 2016, roč. 24, s. 70-87.
- 40) Spolek emigrantů z Karpatské Ukrajiny v Protektorátu Čechy a Morava. In: Historica Olomucensia. **V tisku.**
- 41) Všechny postihuje čas a nepředvídaná událost - Miroslav Haken. In: Slaný a Slánsko ve XX. století. Válka v nás, my ve válce. Slaný 2016, s. 124-141. ISBN 978-80-906274-1-3.
- 42) Spolek vlastníků majetku na Slovensku a bývalé Podkarpatské Rusi po druhé světové válce. In: Paginae historiae. **V tisku.**
- 43) Československý župní zákon a Podkarpatská Rus. In: Аркасівські читання. Миколаїв. **V tisku.**
- 44) Zájem československé exilové vlády o Podkarpatorusy v SSSR. In: Časopis Užhorodské národní univerzity. **V tisku.**

Biogramy:

- 1) Bratři Morcheovi. In: Zdeňka Kokošková a kol.: Osudy zapomenutých hrdinů: publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24. 8. 2005. Národní archiv v Praze, Praha 2008, s. 52-57.
- 2) Rudolf Peschel. In: Tamtéž, s. 64-69.
- 3) Friedrich Tichý. In: Tamtéž, s. 88-93.
- 4) Joachim von Zedwitz. In: Tamtéž, s. 106-111.

Recenze, zprávy a anotace:

- 1) Jan Černý: Přehledné dějiny muzea v Novém Strašecí. Rakovník, Muzeum TGM ve spolupráci se SOkA Rakovník 2004, s. 134. In: Rakovnický historický sborník, roč. VI., 2005, s. 160-162.

- 2) Hlavačka, Milan: Zlatý věk české samosprávy. Samospráva a její vliv na hospodářský, sociální a intelektuální rozvoj Čech 1862-1913. Praha, Libri 2006, s. 207. In: Rakovnický historický sborník, roč. VII., 2006, s. 231-233.
- 3) Peter Švorc: Zakletá zem. Podkarpatská Rus 1918-1946. Ze slovenštiny přeložil Miroslav Ottomanský. Praha 2007, 318 stran. In: Historický obzor, č. 1/2, roč. 19, 2008, s. 47.
- 4) Jan ČERNÝ (ed.), Novostrašecká kronika Václava Preinheltra z let 1801-1834 a další písmácké texty z přelomu 18. a 19. století, Nové Strašecí 2008, 250 s. In: Slovanský přehled, č. 1, r. XCV, 2009, s. 88-91.
- 5) Jurij RUBCOV, Mechlis. Fanatický přísluhovač Stalinovy krutovlády v sovětském Rusku, Brno, Jota 2008, 228 s. In: Slovanský přehled, č. 1, r. XCV, 2009, s. 91-93.
- 6) Luboš Smitka: Rakovnické pomníky v lesku a bídě. Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Rakovník, Praha - Rakovník 2008. 194 s. In: Středočeský sborník historický, sv. 34, 2008, s. 195-197.
- 7) HEIDE GSELL, TIMON JAKLI, *Jehovas Zeugen im KZ Mauthausen. Widerstand aus religiöser Überzeugung*, Verein LILA WINKEL, Empersdorf 2009, 48 S. In: Střed, č. 2, 2009, s. 170-171.
- 8) Hubený, David - Šlehofer, Lukáš: JAROSLAV HRBEK, VÍT SMETANA A KOL., *Draze zaplacená svoboda. Osvobození Československa 1944-1945*, Paseka, Praha 2009, svazek I., 351 s., svazek II., 358 s. In: Střed, č. 2, 2009, s. 166-167.
- 9) Němeček, Jan: Soumrak a úsvit československé diplomacie. 15. březen 1939 a československé zastupitelské úřady. Praha 2008, 636 stran. In: Historický obzor, č. 11/12, 2009, roč. 20, s. 285-286.
- 10) Běhounek, Václav: Zelený anton. Plíživé kontravzpomínky. K vydání připravil Martin Kučera. Národní archiv, Praha 2009, 244 s. ISBN 978-80-86712-74-1. In: Paginae historiae, roč. 18, 2010, s. 402-403.
- 11) Krško, Jan: Meziválečný tramping na Rakovnicku. Státní okresní archiv Rakovník 2008. 286 s. ISBN 978-80-86772-38-7. In: Paginae historiae, roč. 18, 2010, s. 411-413.
- 12) BLANLEY JR., GERALD (ed.), *Policing Interwar Europe. Continuity, Change and Crisis, 1918-40*, Palgrave Macmillan, Basingstoke 2007, 240 s. ISBN 978-1-4039-9264-2. In: Střed, č. 1/2010, s. 161-163.
- 13) TOMÁŠEK, DUŠAN, *Vláda emigrantů. Duben-listopad 1945*, Epocha, Praha 2009, 224 s. ISBN 978-80-7425-018-7. In: Střed, č. 1, roč. 3., 2011, s. 189-191.
- 14) Tomáš Herajt: Historie policie v letech 1918-1945. Policejní ředitelství v Plzni. Dvůr Králové nad Labem 2010, 323 s. In: Historický obzor, č. 7/8, 2011, roč. 22, s. 191.

- 15) Doležal, Jakub: Střípky z mozaiky protektorátní společnosti. In: *Paginae historiae*, roč. 19, 2011. s. 417-419.
- 16) Ztráta Podkarpatské Rusi v letech 1944-1945. In: *Paginae historiae*, roč. 19, 2011. s. 293-296.
- 17) KOKOŠKOVÁ, Zdeňka - PAŽOUT, Jaroslav - SEDLÁKOVÁ, Monika (ed.): *Pracovali pro Třetí říši: Nucené pracovní nasazení českého obyvatelstva Protektorátu Čechy a Morava pro válečné hospodářství Třetí říše (1939-1945). Edice dokumentů s historickým úvodem Stanislava Kokošky*. Praha, Scriptorium 2011. 426 s. In: *Soudobé dějiny*, č. 4, 2011, roč. XVIII., s. 722-723.
- 18) Nezbedný Rakovník 19. věku. Černý, Jan (ed.): *Rakovnické paměti 19. století. Zápisky Františka Hovorky. Kronika Ferdinanda Malce. Edice vyprávěcích pramenů. Rakovník - Praha 2010. ISBN 978-80-86772-49-3, 438 s.* In: *Paginae historiae*, č. 1, roč. 20, 2012, s. 411-414.
- 19) Končelík, Jakub - Večeřa, Pavel - Orság, Petr: *Dějiny českých médií 20. století. Praha 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, 310 s.* In: *Soudobé dějiny*, č. 2, 2012, roč. XIX., s. 372-373.
- 20) Dunkerque 1944-1945. (Maršálek, Zdenko - Hofman, Petr: *Dunkerque 1944-1945. Ztráty Československé obrněné brigády během operačního nasazení ve Francii. Nakladatelství Lidové noviny. Praha 2011, 575 s.*) In: *Paginae historiae*, č. 2, roč. 20, 2012, s. 539-541.
- 21) Černý, René: *Bratři ve válce. Nové Strašecí 2011. ISBN 978-80-904303-7-2, 205 s.* In: *Rakovnický historický sborník*, roč. X., 2013, s. 259-260. ISBN 978-80-903054-4-1; ISSN 1213-5879.
- 22) Kreisinger, Pavel: *Brigádní generál Josef Bártík. Zpravodajský důstojník a účastník prvního i druhého československého odboje. Praha 2011. ISBN 978-80-87211-55-7, 187 s.* In: *Paginae historiae*, č. 1, 2013, roč. 21, ISBN 978-80-7469-014-3, s. 335-338.
- 23) Langášek, Tomáš: *Ústavní soud Československé republiky a jeho osudy v letech 1920-1948. Plzeň 2011. ISBN 978-80-7380-347-6, 319 s.* In: *Paginae historiae*, č. 1, 2013, roč. 21, ISBN 978-80-7469-014-3, s. 331-334.
- 24) Ivan Šťovíček a kol., *Edvard Beneš (1884-1948). Písemná pozůstalost. Oddíly I. - IV/3. Inventář archivního fondu. Praha 2013. In: Archivní časopis, č. 2, 2015, roč. 65, s. 198-199.*
- 25) Jan Benda: *Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938-1939. (Benda, Jan: Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938-1939. Praha 2013, ISBN 978-80-246-2119-7, 542 s.)* In: *Paginae historiae*, č. 1, 2014, s. 273-274. ISSN 1211-9768.

Zprávy z konferencí:

- 1) Hubený, David - Šepták, Miroslav: Hospodářské a politické důsledky mezníků 1848-1918-1938-1948-1968. In: Český časopis historický, č. 2, roč. 107, 2009, s. 506-508.
- 2) Hubený, David - Šepták, Miroslav: Konference 150. výročí moderního parlamentarismu ve střední Evropě. In: Soudobé dějiny, č. 1-2, roč. XVIII, 2011, s. 257-260.
- 3) Hubený, David - Šepták, Miroslav: Beneš spasitel i démon. Konference o obrazech Edvarda Beneše v českém a evropském kontextu. In: Soudobé dějiny, 4, 2011, roč. XVIII, s. 707-711.
- 4) Konference „Válečný rok 1941“ v Ústavu pro studium totalitních režimů. In: Soudobé dějiny, 4, 2011, roč. XVIII, s. 712-715.

Zprávy na webu, rozhlasové výstupy a jiné publikační výstupy:

- 1) Archivní exkurze do Anglie 11. - 20. května 2012; <http://cisvts.cz/2012/11/archivni-exkurze-do-anglie-11-20-kvetna-2012/> [4. XI. 2012].
- 2) Nově pořádaný fond Národního archivu: Policejní ředitelství Praha II. - stanice a komisariáty; <http://www.nacr.cz/zpravy/fondprie.aspx> [4. XI. 2012].
- 3) Dne 23. VII. 2014 byl do místního rozhlasu města Luže nahrán rozhovor o projektu Luže v dějinách vedeném kol. Emilem Voráčkem z Historického ústavu AV ČR, v. v. i.
- 4) Sedláková, Monika - Hubený, David: Život v ulicích měst. In: Archivy školám, archiváři učitelům. Český rozhlas Leonardo; <http://www.rozhlas.cz/leonardo/magazinleonardo/zprava/1465797> [28. III. 2015].

Pomoc při redakčních pracích, vědecká redakce příprava rejstříků, úpravy poznámkového aparátu apod.:

- 1) Šťovíček, Ivan: Archiv Huberta Ripky. Inventář. Národní archiv, Praha 2010. (Přepis do systému Janus a pomoc při redakčních pracích a zpracování rejstříků.)
- 2) Voráček, Emil (vedoucí kolektivu) - Hasil, Jan - Trefný, Martin - Vašek, Zdeněk - Čepelák, Jiří A. - Hubený, David: Vražkov - dějiny obce. Hostivice 2010. ISBN 978-80-86914-90-9. (Kapitola 6: Přehledné dějiny Vražkova 1848-2010; místní a jmenný rejstřík, redakční práce.)
- 3) Voráček, Emil a kol.: Luže v dějinách. Díl 1. Od počátků středověku do konce 17. století. Luže 2010. ISBN 978-80-254-8472-2. (Redakční práce, sjednocování poznámkového aparátu a pomoc při tvorbě rejstříků.)

- 4) Voráček, Emil a kol.: Dějiny Skutče. Skuteč 2011. ISBN 978-80-903734-6-4. (Redakční práce, sjednocování poznámkového aparátu a pomoc při tvorbě rejstříků.)
- 5) Luže v dějinách. Díl 2. „Luže v Habsburské monarchii - od poddanského městečka k občanské společnosti“ (1700-1918). Luže 2016. ISBN 978-80-270-0742-4. (Vědecký redaktor, sjednocování poznámkového aparátu, seznamy pramenů a literatury.)
- 6) Hubený, David - Voráček, Emil a kol.: Dějiny Libkovic pod Řípem. (redakční práce, sjednocování poznámkového aparátu, seznamy pramenů a literatury, kapitoly k dějinám 20. století, spolupráce na úvodu.) **V tisku.**